

13 Неделя след Неделя подир Въздвижение (26. Ноември 2006 г.)

Апостолско четиво

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ЕФЕСЯНИ

ГЛАВА 2

14. Защото Той е нашият мир, Който направи от двата народа един и разруши преградата, що беше посред,
15. като с плътта Си унищожил враждата, а с учението - закона на заповедите, за да създаде в Себе Си от двата народа един нов човек, въдворявайки мир,
16. и в едно тяло да примири двата народа с Бога чрез кръста, като на него уби враждата;
17. и като дойде, благовести мир на вас, далечни и близки,
18. защото чрез Него и едните и другите имаме достъп при Отца, в единия Дух.
19. И тъй, вие не сте вече чужди и пришълци, а съграждани на светиите и свои на Бога,
20. като се утвърдихте върху основата на апостолите и пророците, имайки Самия Иисуса Христа за краеъгълен камък,
21. върху който цялото здание, стройно сглобено, възраства в храм свет чрез Господа,
22. върху който и вие се съзиждате в жилище Божие чрез Духа.

Евангелско четиво

ОТ ЛУКА СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ

ГЛАВА 18

18. И някой си началник Го попита: Учителю благий, какво да сторя, за да наследя живот вечен?
19. А Иисус му рече: защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог;
20. знаеш заповедите: не прелюбодействуй, не убивай, не кради, не лъжесвидетелствуй, почитай баща си и майка си.
21. А той рече: всичко това съм опазил от младини.
22. Като чу това, Иисус му каза: още едно ти не достига: всичко, що имаш, продай и раздай на сиромаси, и ще имаш съкровище на небето, па дойди и върви след Мене.
23. А той, като чу това, натъжи се, защото беше твърде богат.
24. Като видя, че той се натъжи, Иисус рече: колко мъчно ще влязат в царството Божие ония, които имат богатство!
25. Защото по-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богат да влезе в царството Божие.
26. Които чуха това, рекоха: а кой може да се спаси?
27. Но Той рече: невъзможното за човеците е възможно за Бога.

Символ на вярата (по време на литургия се чете заедно от всички богомолци)

1. Вярвам в един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.
2. И в един Господ Иисус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца, чрез Когото всичко е станало.
3. Който заради нас, човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Духа Светаго и Дева Мария и стана човек.
4. И бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан.
5. И възкръсна в третия ден, според Писанията.
6. И възлезе на небесата и седи отдясно на Отца.
7. И пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви и царството Му не ще има край.
8. И в Духа Светаго, Господа, Животоворящия, който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.
9. В едната, света, вселенска (съборна) и апостолска Църква.
10. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете.
11. Чакам възкресение на мъртвите.
12. И живот в бъдещия век! Амин.

Господня молитва (по време на литургия се чете заедно от всички)

Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име;
да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята;
насъщния ни хляб дай ни днес;
и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си;
и не въведи нас в изкушение, но избави ни от лукавия;
(защото Твое е царството, и силата, и славата вовеки.) Амин.

СВИДЕТЕЛЬСТВА НА КОНВЕРТИТИ

Личният път към Православието

Александра Карамихалева

София пак е залята с плакати за нови сектантски акции за лов на души. Самозвани „пророци“ обещаваат чудодейни изцеления на „слепи, глухи, куци, раково болни“ и с назидателен тон вкарват насъбралото се множество в „правия път“. Намериха се и българи, които екзалтирано им пригласяха: „Православната религия е мъртва религия“. Господи, дано не знаят какво правят! На такива подхождат думите: „Вода гази - жаден ходи“. До тях хилядолетен извор с жива вода, а те го тъпчат и калят с нозете си, вместо да се наведат и пият.

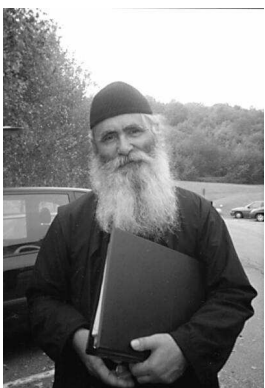
Каквото и да ги е завело там: заблуда, отчаяние или просто любопитство, жалко за тях. По-страшното е, че тази картина от „Южния парк“ до голяма степен е показателна за общото настроение в иначе православна България. Очакваме някой друг леко, магически да разреши проблемите ни, вперили сме очи в Запада, вярваме на всеки политически или духовен проповедник, който благоволи да ни навести, натам сме вложили всичките си надежди, западните ценности определят мисленето ни и насочват усилията ни. А и от Православната църква все чакаме... Тя да направи нещо за нас, без усилия от наша страна, без жертви, магически да разреши проблемите ни. Разгневени питаме: „Какво прави Православната църква за нас?“ Хулим я, обвиняваме я, плюем преди да сме вкусили. В същото време там, на Запад, все повече хора си дават сметка, че Православието всъщност прави най-важното: спасява човешката душа. Четат, изучават, практикуват, „вкусват“ и разбират, че „Господ е благ“.

Те имат всичко, за което така бленуваме, за което „душата си даваме“: добре платена работа, добре напълнен хладилник, добро здравеопазване, добре уреден живот... Имат и богата витрина, отрупана с всевъзможни атрактивни и леснодостъпни религии, обещаващи чудеса. Но по неведоми пътища откриват Православието и когато го открият, оставят всичко: имуществото си, фирмата, обсебила живота им, суетните си занимания, повърхностните си общения... Веднъж открили „тесния път“, не искат нищо да препятства спасението им, а пълноценно да изживеят всеки миг от живота си. По един или друг начин Бог привежда тези хора към Православието и веднъж докоснали се до него, разбират, че тук е „пътят и истината, и животът“, че тук е Христос.

Манастирът в Бозе, обл. Пиемонт, Италия, се е превърнал в своеобразен център, където тези хора могат да общуват помежду си, да научат повече за Православието, да си закупят православна литература. Вече десет години монасите от братството в манастира са обърнали поглед към традициите на Изтока и се опитват да устроят своя живот по образец на източните монаси-пустинници, изучават светите отци, превеждат и издават православна литература, рисуват икони по руски образци. Ежегодните конференции, посветени на православната духовност, освен че имат безспорен принос за развитието на съвременната богословска мисъл, са и истинско тържество на Православието. Десетки гости от Италия, Франция, Англия и други страни, не само потомци на православни емигранти, но и потомствени католици и протестанти - всички те имат свой личен път към Православието. Дали са стигнали до него по пътя на разума, чрез страданието или по духовно-мистични пътища, общото при всички с които разговарях е, че са приели Православието не просто формално. Неговият дух прониква целия им живот.

Когато разговарям с хора като отец Герасим, г-н Алберто Балдуччи, Жан-Луи Дандюран и научавам за техния път към Православието, ми става радостно, че сме имали щастието да се родим в православна страна, и болно, че така безотговорно пилеем този безценен дар. Болно ми е заради готовността, с която заменяме безценните му съкровища за стъклените мъниста на задокеанските проповедници. Питам се: готови ли сме ние да отговорим на този повишен интерес на Запада към Православието? Можем ли да дадем ясен отговор за вярата си? Познаваме ли я добре? И най-вече - живеем ли я?

Израсли сме в православна страна и традиционно се считаме за православни, но вярата не е просто родова черта. За да сме православни, всеки сам трябва да извърви своя личен път към Православието, да го изучава и да полага усилия да го живее. Само тогава можем да го оценим. И да го преподаваме.

Избрах Живота пред смъртта

Френски журналист приема Православието

Срещнах отец Герасим на богословската конференция в манастира в Бозе - Италия. Когато за първи път го видях, си казах: „Сигурно идва направо от Света Гора.“ Интересът ми към него с всеки изминал ден все повече нарастваше. Винаги неотлъчно следван от своя послушник, някак затворен, самодостатъчен... встрани от оживените разговори, богословските спорове и размяната на любезности. Попитах за него - оказа се французин, приел Православието. Кога, как, защо - това бяха въпроси, на които никой не можеше да ми отговори и на които упорито търсех отговор. Едва последния ден събрах смелост и се приближих към него. Помолих го за разговор, да ми разкаже за себе си и причините за своя избор. За моя радост той се съгласи.

Приел Православието преди двадесет години. В светския си живот се казвал Жералд Фрер, бил журналист и пишел статии за живота на хора на изкуството. Работел за няколко големи американски, японски и италиански вестника. Млад, богат, известен, преуспяващ - чувствал се доволен от себе си и живота си. В качеството си на журналист му се наложило да замине за Атон. Там, докато кръстосвал пътеките на полуострова, се загубил.

„Но знаете ли, загубвайки се, аз всъщност се намерих, намерих себе си, това което съм и трябва да бъда, намерих пътя, който трябва да следвам.“

Докато се лутал, попаднал на костница, където се пазели черепите на починали светогорски монаси. За първи път се срещнал със смъртта, не като философско понятие или художествена абстракция, а като нещо близко, очи в очи сякаш веднага ще легне в студената пещера. Докато стоял вцепенен, взирайки се в костите, разбрал какво е единствено важното в човешкия живот и че през досегашните си 33 години не е направил нищо, с което да заслужи и най-скромното местенце в рая.

Бил израсъл в почтено католическо семейство, посещавал неделните меси и понякога сам си четял Библията. Чувствал се благочестив човек, от когото и Бог, и Църквата са доволни. Никой не го бил подготвил за тази среща с Вечността, никой не го предупредил, че тази среща е по-важна от всичко, в което суетно пропилявал живота си и всички книги, които бил прочел през живота си и които до една премълчавали най-важното... Тези минути или може би часове в среща с Вечността сринали из основи „вавилонската кула“ на суетния му живот. Тръгнал оттам и вече не бил същият и никога нямало да бъде. По-късно, потънал в размисъл, неусетно се озовал до килията на старец подвижник. Той рисувал икона и тихо си припявал. Тази икона била по-прекрасна от която и да е картина на големите майстори, на които се бил любувал Жералд. Младият журналист знаел много езици, опитвал се да заговори стареца ту на един език, ту на друг... но нито един от тях не му свършил работа. Пита го нещо - старецът пее, пита го друго - старецът продължава да пее своето „странно“ песнопение и сякаш изобщо не го чува.

„Накрая разбрах колко безсмислено е да продължавам да говоря и отчаян млъкнах. Заслушах се в песнопението и то ми каза всичко. Заговори направо в сърцето ми на език близък и понятен, но сякаш отдавна забравен от мене. Това е тайнство. Не може да се изкаже с думи: когато Бог се разкрива пред душата ти, разкрива Своята милост, Своята любов, Своя промисъл за тебе. Аз, който така умело боравех със словото, открих истината за себе си и живота си именно в мълчанието. Целият ми досегашен живот, светът от който идвах ми се разкри като илюзия, като самоизмама: изкуствени храни, изкуствени цели, изкуствени отношения... Недоумявах само как не съм го забелязвал досега, но повече не можех да живея неистинския си живот в изкуствения ни свят.“

Успял да се добере до манастира „Ставроникиа“ и по-късно отпътувал от полуострова. Временно. Върнал се във Франция, за да уреди служебните и имуществените си дела. Бил твърдо решен да приеме монашество, нямал съмнения, нямал колебания. Веднъж стъпил на пътя на живота, за него нямало връщане назад. Близките му не можели да го разберат. За тях единственото логично обяснение било, че полудява. Да остави престижната си работа, служебните пътувания, контактите с известни личности.

„Тези срещи, тези пътувания с нищо не са обогатили живота ми. А сега бях намерил истинския живот.“

Използвал времето си във Франция, за да се катехизира. Имал да учи толкова много! Посещавал редовно румънската църква, четял всичко, което успял да намери за Православието. Усилено се подготвял да приеме православната вяра - това била най-важната крачка в живота му.

След една година се върнал на Атон в „Ставроникиа“. В Света Гора не приемат лесно, но вероятно голямата решимост на Жералд убедила настоятеля, сириецца Исаак, да го приеме.

Въздържанието, дългите богослужения хранели душата му и укрепявали волята му. Но Жералд жадувал за тишина. Прекалено много поклонници идвали на Атон и не му достигало молитвено усамотение.

Две години по-късно по благословение на настоятеля заминал за Юдейската пустиня, в манастира „Свети Сава Освещени“.

В манастира, основан от свети Сава в VI век, се пазят мощите на св. Сава и на св. Йоан Дамаскин - живял в манастира в VIII век. Във време на разцвет в него се подвизавали хиляди монаси. Днес те са не повече от 50, но уставът на манастира е запазил своята строгост. Дълги нощни служби, в понеделник, сряда и петък - пълен пост т.е. не се хранят, вода пият само след 17 часа въпреки жегите в пустинята, спят по 4 ч. в денонощието.

„Не че сме толкова силни - усмихна се отец Герасим, - но там е толкова спокойно, че човек се задоволява и с по-малко сън и храна.“

В пустинята намерил така жадуваната тишина, която му позволявала да се вслушва в сърцето си и да се вглъбява в молитва. В този манастир Жералд намерил и своя духовен старец Серафим.

„Тази година той ще навърши 101 години. Шестдесет години се е подвизавал като отшелник в пустинята и десет като еремит.“

Моят старец не е никак словоохотлив. Той живее вярата, а не теоретизира. Учи ме не с дълги поучения, а чрез опита.“

За да ми стане по-ясно, що за човек е неговият старец и как „преподава“ своята вяра, отец Герасим ми разказа една история от самото начало на своето послушничество.

Веднъж старецът му заръчал да подреди трапезата. Поставил на мястото на всеки от братята на манастира чаша с вода, парче хляб, полагащите се зеленчуци и по едно локумче за десерт. Но ето, че когато отец Герасим се обърнал, локумчето му било изчезнало. Това откритие силно го разтревожило, защото в стаята освен него бил единствено дядо Серафим. Очевидно било, че старецът го е взел. През цялото време, докато се хранели, отец Герасим бил неспокоен. Трескаво мислел за локума, за постъпката на стареца, за лошия начин, по който започвали взаимоотношенията им. Не можел да намери покой. Едва дочакал времето, когато разкрил тревожните си мисли пред своя старец. Говорил, говорил, говорил... Старецът мълчал. Питал, умолявал за обяснение - старецът мълчал и кротко го гледал.

„Сега вие се смеете и на мен ми е смешно, но опитайте се да ме разберете: там в манастира се хранехме

по веднъж на два дена, а моят старец, на когото бях поверил живота си, ми скри десерта. Говорих не по малко от десет минути и повече нямаше какво да кажа. В крайна сметка дори един журналист не може да говори цял час за едно парченце локум" - усмихна се отец Герасим. Когато млъкнал, старецът го попитал: „Е, ще говориш ли още?“ Вече нямал желание да говори. Бил готов да слуша. Тогава дядо Серафим му казал: „Направих го, за да видя дали ще ме осъдиш. Ако го беше направил, щях да те отпратя. Ти не си дошъл в пустинята, за да изправяш другите, а себе си.“

„Наистина в раздразнението си можеш да го нарека „крадец“, „чревоугодник“, „непочтен човек“... Можеш да напиша сензационна статия за това как православните монаси крадат десертите на хората и да я продам изгодно на големите вестници. Слава Богу, глупостта ми не стигна дотам. Млъкнах навреме и пак научих нещо ценно: ако видя, че някой брат греши, това не е мой проблем. Мой проблем е как ще го приема, как ще погледна на постъпката му. Това беше един от първите уроци, които научих в пустинята.“ Не само в света, но и във всеки манастир човек се сблъсква с изкушения - хората са различни, всеки със своите си достойнства и слабости. Старецът винаги го увещавал да търпи и да прощава, та така и на себе си да принесе полза, и на изкушилия го брат. А бесовете са изключително хитри същества, които от хилядолетия се упражняват как да отклоняват хората от пътя на истината. „Не им обръщай внимание - съветвал го за тях старецът, - върши си своето послушание и те ще отстъпят.“ Кротостта и търпението са силно оръжие срещу козните на Лукавия. И той отстъпва, за да се върне пак с нови и нови изкушения. Дядо Серафим винаги безпогрешно подбирал точната дума и точния лек: кога да утеша, кога да нахока, кога да насърчи, кога да бъде нежен със своя духовен син, кога - суров.

Отец Герасим още дълго ми говори с много любов за своя старец.

За мен си остана загадка: как човек, израсъл в католическо семейство и страна, прави този избор - да промени вярата си, да приеме православната вяра.

„То не може да се обясни. То е тайнство. Всъщност изборът не е между православието и католицизма.

Това, което избрах е животът пред смъртта. Аз не съм против католицизма, не воювам с него.

Католицизмът има своите достойнства и своята роля в света. Той е социален, хуманен, но целта на човека не е да живее добре на земята, а да достигне до спасение.“

В Православието отец Герасим открил онази истина, сила и любов, които търсел и които единствени могат да осмислят човешкия живот. Че Сам Бог го привел към Православието, се уверил и от това, че при повторното си връщане на Атон така и не успял да открие килията на тайнствения иконописец, чиято песен до днес звучи в душата му.

„За човек, който си остава светски, е все едно дали ще се числи към Католическата или Православната църква, или ще се определя като невярващ, но за решилия да живее по Бога няма друг път освен светото Православие. Ако не бях решил да живея по Бога, щях да си остана в света и вероятно щях да си остана католик. Но аз копнея за живо общение с Христос и тук, в Православието, се срещам с Него и Той ми говори: Литургията, старчеството, иконите, песнопенията... в Православието всичко ни приближава към Бога. Това е моят път. Иначе не бих могъл да живея. Ще ви дам пример с изкуството: ако ти е дадено да говориш - не можеш да не говориш, ако ти е дадена дарбата да пееш - не можеш да не пееш, ако ти е дадено да рисуваш - не можеш да не го правиш. Да се съпротивляваш цял живот на онова, което Бог е пожелал за тебе, значи да пропиелееш живота си, да не живееш. Само следвайки Божията воля, човек е в пълна степен жив.“

Повече от десет години отец Герасим останал в Юдейския манастир.

Там открил отговорите на всички важни въпроси, които си задавал в светския си живот. Мислел си за всички хора във Франция, които си задават същите въпроси и които още не са открили отговорите (та и как биха могли да ги намерят!); че техният живот си остава все така пуст и безплоден, а душите им вървят към вечна гибел. Сега той бил уверен, че католицизмът не е християнство, че не учи хората на вътрешен християнски живот, че вътрешно не ги обновява. Бог очаква от Своите последователи да Му отдадат сърцето си и целия си живот, а не само ушите си за час - два в неделя. С благословението на своя старец отец Герасим започнал да пътува до Франция, да се среща с познатите си от артистичните среди. Творческите люде вярват в силата на духовното и копнеят да я притежават, затова и с голям интерес посещавали беседите на православния монах французин, организирани със съдействието на Парижката асоциация на художниците, която наброявала повече от 600 представители на различните изкуства.

„Католическите свещеници говорят за Христос като за нещо далечно и непостижимо. Аз им говоря как човек лично може да се срещне с Христос в сърцето си. И Той да го съпътства през целия му живот.“

В 1996 г. новосъздалото се общество закупило малък манастир от XVI в., разположен в девствените гори на френския национален парк. Бившият католически манастир се превърнал в православен скит, в който редовно идват и служат ректорът на Парижкия богословски институт „Св. Сергей Радонежки“ и други православни свещеници. Там постоянно живеят отец Герасим, когато не е в Палестина, и четирима послушници. Игумен е отец Герасим. Живеят по правилата на св. Василий Велики, които не са така строги, както в манастира „Св. Сава“. В скита редовно отсядат и поклонници, които живеят и работят там, но още не са се ясно определили.

„Навсякъде по света има хора, които жадуват за истината. Във Франция все повече хора откликват на посланието на Православието, защото то е близко на човешкото сърце.

Когато моят баща беше на смъртно легло, ми каза: „Ти намери най-доброто за себе си. Всичко в живота е вятър, освен да се молиш и да обичаш!“ Милостив е Бог, че даде и на моя баща по плът в края на живота си да разбере истината.“

Църковен Вестник, брой 19, октомври 2002 (<http://synpress.bglink.net>)

Александра Карамихалева